

Čistina na cesti med Škofljico in Igom je dar marljivih rok, čuvajmo okolje, zatorej naj pogled na brežino ostane nespremenjen

ČRNO ODLAGALIŠČE NA ŠKOFLJICI KONČNO POSPRAVLJENO

Prvi, ki bo odložil odpadke, bo pljunil na naše delo

Hvala zemlji hvala nebu, da smo se te končno znebili. Tako bi lahko zapeli Škofljčani nekega aprilskega vikenda, ko smo odpeljali in počistili »črno« odlagališče smeti. Ob cesti Škofljica-Ig se je že več let nabiral razni odpadni material – smeti, ki je dajal kraju ali bolje barjanski idili dokaj klavno podobo. Izgledalo je kot legalna deponija. Pri novo izvoljenem svetu KS smo se odločili, da odlagališče odstranimo kar seveda ni bil majhen zalogaj. Po temeljiti pripravi akcije in ob pomoči občine, sredstev KS in dobre volje nekaterih krajanov smo zadevo le uspeli spraviti do zadovoljivega stanja. Teren je počiščen in izgled je mogoč lepši. Veliko truda je bilo za to potrebno in posebno angažiranje nekaterih posameznikov KS. Potrebno je bilo priti v stik z IS občine Vič, inšpekcijski službami, podjetjem Snaga, lastniki parcel itd. Odpejano je bilo 500 m³ smeti in vložena 160 ur prostovoljnega dela. Trud je poplačan.

Toda kaj sedaj, spoštovani krajanji Škofljice, okoličani, ljubljancani in vsi tisti, do katerega seže to glasilo? Ni nismo naredili, če ne bo zraven vašega sodelovanja in tolerantnosti do narave in okolja. Prvi, ki bo odložil na očiščen teren odpadke bo na debelo pljunil na naše delo in naše prizadevanje. To bo kruto spoznanje vseh nas in tistih naravovarstveno osveščenih ljudi, ki jim lepo in čisto okolje še nekaj pomeni. Dejstvo je, da je kontrola na tem mestu nemogoča. Od tebe dragi Zemljan – ljudsko bitje 20. stoletja je odvisno, kako boš preživel. Če hočeš živeti in preživeti, spoštuj vsaj tisto od česar živiš, dihaš, se hraniš in v kar se boš na koncu koncev vrnil. Spoštuj – neguj tisto kar boš zapustil svojim potomcem. Ne obnašajte se do narave tako brezbržno, kjerkoli

že smo ali na barjanskih tleh, ali pa ob vaških in gozdnih poteh. Vsi občestni jarki so polni bele tehnike, kot da je Barje deponija Gorenja. V grapah je možno najti vse od akumulatorjev, oljnih filtrov in kaj bi našteval. Če smatrate, da smo zadnje generacije, ki se tlačimo planet Zemljo, potem kar tako naprej, da bo prej po nas.

Upira se mi opisovati take stvari ljudem, ki to poznajo, ljudem, ki so pismeni, ki imajo urejene domove, čista stanovanja itd. Vendar to dejstvo v trenutku zbledi, posebno, ko ob vikendih opazuješ kako letijo smeti iz avtomobilov teh istih ljudi, ljudi, ki hočejo na zrak in v naravo.

Dejstvo je, da organiziranega odvoza smeti ni povsod, posebno po vaseh je ta problem velik. Poskrbelo naj bi se, za zbiranje in organiziran odvoz smeti. Posebno nevarne snovi, kot so kisline in olja naj bi se posebno obravnavale. Ve se kaj pomeni kapljica olja v 1000 litrih pitne vode. Za tako stanje in naravi je kriva tudi naša ohlapna zakonodaja, simbolična kazen za kršilca in zelo malomaren odnos ministrstva za okolje do teh vprašanj. Lahko trdim, da vsi dosedanj ministri niso storili dovolj, vse premalo so operativni in vse preveč se ukvarjajo z drugimi obrobni problemi, ki direktno z okoljem in ekologijo nimajo veliko skupnega.

Če bo ta zapis – prošnja zalega toliko, da se na pravkar očiščenem terenu ne bodo več kopičile smeti, bo naš trud poplačan, za uvidevnost in prizanesljivost naravi pa se vam bom, spoštovani krajanji, v imenu KS tudi pisмено zahvalil v kakšni od naslednjih KOMUN.

Hvala vsem sodelujočim pri čiščenju, še posebno obrtniku Podražaju iz Škofljice. ZA KS SLAVKO NOVAK

AKCIJA OČISTIMO OKOLJE V KS POLHOV GRADEC

Kritika vaškim odborom in Snagi

Kot vsako leto se je tudi letos KS Polhov Gradec odzvala akciji čiščenja okolja. V akciji, ki je potekala od 15. do 24. aprila so sodelovali nekateri vaški odbori, Planinsko društvo, Turistično društvo Briše, Ribiška družina Dolomiti in delavca, ki delata po programu javnih del.

Najbolj aktiven je bil vaški odbor Briše in njihovo novo ustanovljeno Turistično društvo. Akcije se je udeležila večina prebivalcev omenjenega naselja, ki so zbrali za 6 kamionov odpadnega materiala od raznih štedilnikov do avtomobilskih delov, ki jih brezvestni ljudje odmeta vajo ob potokih in po gozdovih. Podobno akcijo je lansko leto organiziral vaški odbor Babna gora. Planinsko društvo je očistilo področje Tošča, Grmade in Polhograjske gore. Ribiška družina pa je očistila bregove ob Gradaščici. Lovska družina Polhov Gradec pa žal ni pripravljena sodelovati v omenjenih akcijah z argumentom, da člani ne onesnažujejo okolja. Naloga lovske družin je varstvo in gojitev divjadi in varstvo ter zaščita narave, zato menimo, da so se lovci prav tako dolžni udeleževati podobnih akcij.

Poleg lovske družine se niso udeležile akcije: vaška skupnost Polhov Gradec, Podreber, Srednja vas, Prista-

va, Praproče, Setnik. Kritike vredna je bila organizacija odvoza odpadkov, ki ga je opravljalo komunalno podjetje Snaga ter kritika odboru, ki vodi akcijo pri Mestnem sekretariatu za komunalno gospodarstvo. Ko so udeleženci akcije zvozili vse odpadke na dostopna mesta, smo klicali podjetje Snaga za odvoz. Naslednji dan so se odzvali s poltovornim avtomobilom, ki pa ni primeren za odvoz. Odvoz je tako trajal ves teden, pomagati pa smo jim morali celo nakladati odpadne avtomobilске dele. Iz tega je razvidno, da so krajanji v enem dnevu zbrali toliko odpadkov, kot jih je komunalna služba sposobna odpeljati v enem tednu.

Če Snaga nima dovolj vozil, naj v bodoče prepusti tudi organizacijo odvoza krajevnim skupnostim, ki so sposobne izpeljati celotno akcijo, s tem pa bi bili tudi stroški manjši. Predlagamo gospodu Dolinarju in mestnemu sekretariatu, da o tem razmislijo za prihodnje leto.

Pozivam vse prebivalce krajevnih skupnosti Polhov Gradec, da varujejo in skrbijo za čisto in zdravo okolje, saj je to nujno za razvoj turizma, ki pa ga bomo lahko razvijali le, če bomo ohranjali lepo naravno dediščino.

MARJAN PLESTENJAK

Rože moraš imeti rad

Prav na začetku pomladi smo v Šentjoštu poslušali predavanje gospoda Slavka Zgonca o okenskih in balkonskih rastlinah.

Polna dvorana v Gasilskem domu je pričala, kako je bilo tovrstno predavanje potrebno. Eno uro, ki je minila kot bi mignil, smo občudovali cvetje na diapozitivih in poslušali, kako bi tudi nam lahko tako cvetelo.

Rastlina pa je živo bitje, ki rabi predvsem ljubezen. Rože moraš imeti preprosto rad, pa ti cvetijo. To je pripomnila Dragica, ki je znana po lepih rožah. Veliko vprašanj se je zvrstilo. Na vse smo dobili odgovore. Po glasnem občudovanju se je gospod Slavko skromno branil. Eni živijo za čimboljši avto, drugi za hišo, jaz pa sem svoje življenje posvetil raziskovanju, denar pa je šel za literaturo. Rada bi videla vaš vrt – reče starejša ženica. Ne bo vam uspelo. Nimam ga, živim namreč v podstrešnem stanovanju. Torej, si mislim, da so vsi naši vrtovi po širni domovini kakor vse rože po oknih, na nek način tudi malce vaše. Povabili smo ga še v Šentjošt, pa je smeječe obljubil, da pride pogledat poleti, kako nam bo cvetelo.

Gospod Slavko – skromni ste, po velikodušnem razdajanju svojega znanja pa veliki. 15 let je minilo, ko sem ga nazadnje videla. Presencil me je s svojim mladostnim videzom. Več kot očito je, kdor se napaja z lepoto narave, ostane večno mlad.

Ljubezen gre skozi želodec

To dobro vedo šentjoške gospodinje. Zato je tudi vzniknila želja po kuharskem tečaju. Potekal je od srede januarja naprej, končal pa se je z zimo. 50 deklet in žena se ga je udeležilo. Prostor v ta namen je odstopilo

Gasilsko društvo. Tečaj je uspešno vodil gospod Slavko Rus – poznan mojster kuhanja.

Vseskozi nas je spodbujal k varčnosti, k raznolikosti kuhanja, pa tudi k lastni ustvarjalnosti. Navsezadnje je kuhanje velika umetnost. Vso povezano z udeleženkami in Zavodom za pospeševanje kmetijstva je vodila domačinka Magdi Dolinar. Tečaj je potekal v dveh terminih. Tudi za slovesen zaključek smo poskrbeli. Za vse splošno zadovoljstvo smo povabile tudi moške in fante.

Dogovorjeni pa smo tudi že za naslednjo zimo. Učile se bomo peke kruha in peciva. Tečaj kuhanja pa se bo ponovil tudi za moške. Med ženskami pa je tudi veliko zanimanje za šiviljski tečaj. Pri vse večji draginji to še kako prav prišlo. To so novice iz Šentjošta.

IVANKA KAVČIČ

5. junija ogled Ljubljanskega barja

Društvo ljubiteljev Ljubljanskega barja organizira v soboto, 5. junija, celodnevni strokovno vodeni izlet po Ljubljanskem barju. Ogledali si bomo neurejena odlagališča, arheološke znamenitosti, po možnosti tudi redke ptice in še kaj. Izlet bomo zaključili v Tehničnem muzeju Bistra. Prijave in informacije vsak dan od 19. do 20. ure na telefon 219-084!

Prijavite se lahko v mali sejni dvorani občine Ljubljana Vič-Rudnik 27. in 28. maja od 18. do 19. ure! Grossglockner

Ko se rojeva novo življenje

Pomlad je že po tradiciji tudi čas posebnih lovskih aktivnosti. Ne mislim na lov, temveč povečano skrb, ko se rojevajo nova življenja in kaj je treba postoriti. Predvsem smo že obdelali njive, da bomo pridelali hrano za divjad pozimi, ko bo potrebna pomoči. Prav tako smo pravočasno spustili v lovišče večje število fazanov in fazank, ki smo jih kupili. Predvsem pa se trudimo, da bi se vrnilo jerebice v naše lovišče, saj so pred leti preprosto izginile z Barja. No, sedaj, v zadnjih letih smo že uspeli, da se je obdržalo nekaj nekaj jat jerebic in letošnjo pomlad smo jih zopet spustili v lovišče več parov. Tako, da bo tudi ta koristna ptica ponovno stalni prebivalec na barjanskih poljih.

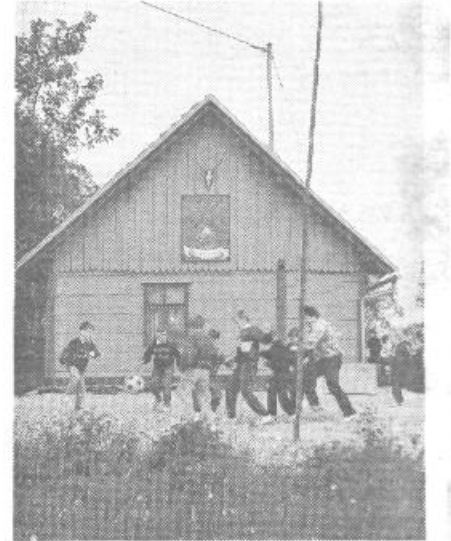
Pa še nekaj. V krošnjah dreves okoli Jezerne rože, našega lovskega središča na Barju, smo namestili več valinic. In vse so že »naseljene«. Še posebej se za vse to zanimajo otroci, ki prihajajo organizirano na obisk Jezerne rože in pogovore z lovci. Veseli nas tudi aktivnost društva »Zeleni prstan« s poglavito nalogo »utrjevanje zavesti o potrebnosti čuvanja narave in zdravega okolja ter narave in kulturne dediščine.«

Seveda smo člani LD Rakovnik poskrbeli tudi letos, kolikor je v naši moči, za ohranitev čistega okolja. Vsako pomlad čistimo, odvažamo smeti, se jezimo nad brezobzirnimi ljudmi pa več ali manj ostaja po starem. Nekje se počisti, drugje so že novi kupi odpadkov. Lovci vztrajno opozarjamo, da je viška občina, kjer je naše lovišče, že dalj časa okužena s steklino in veljajo preventivni ukrepi za zatiranje te nevarne bolezni, saj se psi podijo po Barju, vznemirjajo divjad in napadajo sprehajalce. In ponovni primer, da je stekla mačka ugriznila človeka (Iška vas). Končno se vse konča pri občinski oblasti, ki ni sposobna poskrbeti, da bi ljudje spoštovali njihove odloke in predpise. Ljubljansko občinsko vodstvo zanemarija vrsto važnih programov, se obnaša brez-

bržno do zahtev občanov, prevladujejo občinski prepri, ki se vlečejo, v veliko nezadovoljstvo občanov, v nedogled. Kdaj bo konec jalovega prepiranja? Koliko časa bo to še trajalo? Ljudje odločno zahtevajo, da se naredi red!

Lovci pa se zavedamo, da brez upanja na boljši jutri in trdega, načrtnega dela, ne bo napredka!

STANE LENARDIČ

Šolski otroci pri Jezerni roži

Lubadar uničuje gozdove

Naši gozdovi vse bolj postajajo množična grobišča dreves. Največ škode napravi lubadar, ki se zaredi pod lubjem in počasi izžirava drevo. V normalnih letih je podlubnik, kot povedo strokovnjaki, celo koristen selektor hirajočega drevja, v sušnih letih ali v zanemarjenem gozdu pa se lahko tako namnoži, da lahko postane pravi grobar drevja. Vsemu skupaj je kriva le nekaj milimetrov velika živalca, ki vrta po debelih smrekah, najraje starejših, in ob čezmerni namnožitvi lahko uniči cele gozdne površine. Na našem območju je najnevarnejši osmerozobni smrekov lubadar – knaver, ki roji navadno od srede aprila do konca maja in od konca junija do kraja julija.

V 3. členu Uredbe je določeno, da morajo lastniki gozdov do 15. aprila 1993 sanirati žarišča podlubnikov in s podlubniki napadena posamezna drevesa ter urediti sečišča iglavcev in pospraviti sečne ostanke. Gozdnogospodarska organizacija lastniku določi 10 dnevni rok za sanacijo žarišč in izvedbo zatiralnih ukrepov. V primeru, da lastnik ne izvede ukrepov v določenem roku, zagotovi izvedbo gozdnogospodarska organizacija na lastnikov račun. Lastnik pa ne sme preprečevati izvajanja preprečevalno-zatiralnih ukrepov.

Na območju naše občine, ki ga pokriva Javna gozdarska služba – Enota Ljubljana GG Ljubljana je bilo do 5. aprila letos ugotovljenih kar 287 žarišč lubadarja z 2567 drevesi in 2876,10 kubičnimi metri lesa. Vse lastnike gozdov, kjer so ugotov-

vili žarišča nadležnih podlubnikov, so obvestili, dobili pa so tudi rok za sanacijo žarišč. Revirski gozdarji so namestili 48 lovnih pasti z vabami in 25 lovnih dreves, ki so jih tretirali z insekticidi.

»Lastniki gozdov lahko ob pomoči revirnih gozdarjev veliko pripomorejo pri zatiranju lubadarja, ki je trenutno največji sovražnik iglavcev v naših gozdovih. Zato naj bo glavna naloga vseh lastnikov gozdov pravočasni posek in izdelava lubadark ter vzpostavitev gozdne reda v njihovem gozdu po navodilih revirnih gozdarjev. Gozdarska operativna je že postavila lovne pasti in lovna drevesa ter zagotovila nadzor. Upamo, da bomo s skupnimi močmi lahko uspešno kljubovali tej nadlogi.« svetuje vodja Javne gozdarske službe – Enota Ljubljana dipl. inž. Bojan Vomer.

Kot vedo povedati sami gozdarji, se lubadar še nikoli ni pojavljal tako masovno kot prav v zadnjem času. 1987. leta je »udaril« po uničujočem žledu, lani pa se je čezmerno namnožil predvsem zaradi hude suše v vegetacijskem času, močnega cvetenja smreke, marsikje pa, žal, tudi zaradi pomanjkljivega gozdnega reda.

BRANKO VRHOVEC

Lani 27 primerov stekline

Lani je bilo na območju ljubljanskih občin opravljenih 216 analiz na steklino (največ pri lisicah). V 25. primerih so bile s steklino okužene lisice, v treh srne in v enem divji prašič. In kot je zapisano v poročilu mestnih inšpekcijskih služb, je bilo od skupno 29 registriranih okužb kar 27 na območju naše viškorudniške občine.

IZ VELIKIH LAŠČ

Narava nam je mati, mi smo včasih nevhvaležni otroci

Velike Lašče s širšo okolico Slovincem niso poznane le po imenih slavnih mož, saj pokrajina privablja vse več ljudi.

Ena izmed privlačnih izletniških točk je tudi Dvorska vas, skrita v dolini, na nadmorski višini 610 metrov obdana s polji in gostimi gozdovi.

Vendar ni vse tako rožnato, kot se zdi na prvi pogled. Ko se približamo veliki vrtači obdani z drevjem, porasli z mehko travo, nam zastane korak. V svojih nedrih skriva odslužene štedilnike, hladilnike, postelje, tudi školjka upokojenega avtomobila se najde med goro odpadkov. Sprehajalec se, razmišlja o človeški neumnosti odpravi v bližnji gozd, kjer se spotakne ob star, zarjavel sod. Ob robu poti ga pozdravijo še drugi odsluženi predmeti, ki so jih brezvestni ljudje prinesli sem bog ve kdaj in od kod.

Tudi sami vaščani Dvorske vasi pri pogledu na vso to nesnago niso imeli najbolj čiste vesti. Mladi pa so že toliko ekološko osveščeni, da so rekli STOP! Dogovorili so se, da pripravijo delovno akcijo in povabili k čiščenju okolice vaščane Dvorske vasi in Podkrajna na – 1. maj, praznik dela.

Kljub precej kislemu vremenu se je zbralo presenetljivo veliko ljudi. Odzvali so se mladi in malo manj mladi iz skoraj vseh gospodinjstev, nekatere družine so bile zastopane s po več člani.

Fantje so pripravljali traktorje in vozove in začelo se je. Ker je bilo črnih odlagališč več, so se pridni delavci razdelili na več skupin. Pridne roke otrok in žena so hitro nabrale polne vozove odpadkov, ki so jih mladeniči vozili na deponijo.

Za deponijo so izbrali geološko preverjen nepropustni profil, ki ga bodo strokovnjaki ustrezno zasuli. Kar nekaj ur je bilo potrebnih, da so čistilci vrtili skritim koticom okrog Dvorske vasi in Podkrajna prvotno podobo.

Ko so si za »likof« pred goro nesnaga nazdravili s sadnim in starejši s »hmeljevim« sokom, je vsak pri sebi prav gotovo sklenil, da bo odslej vsak najmanjši zamašek vrget tja, kamor sodi – v zabojnik.

Ker pa vemo, da na divja odlagališča niso vozili samo domačini upamo, da bo tudi naključni »črni« odlagalec obrnil svoje vozilo, ko bo videl neokrnjeno naravo in odslužen material odpeljal tja, kamor sodi.

Ladka Deterding